

SÁTORALJAUJHELY

FÜGGETLEN POLITIKAI HIRLAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Petőfi-utca 5.
Megjelen pénteken este. Telefon-szám: 125.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

ILLÉSHÁZI ENDRE.

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K. Negyedévre 2 K.
Félévre 4 „ Egyes szám ára 10 fillér.

Csatasorba.

A választásokon túl vagyunk. Az új helyzetet változtatni többé módunkban nincs, valószínűleg öt év múlva sem lesz. A most lezajlott választások megtanítottak arra, hogy ha az erőszakkal, pénzzel és alkohollal a választásokon levő választói jog mellett Magyarországon minden kormány elvárhatja többséget magának. A császár elrendelte, hogy a parlamentben többsége legyen és akadtak hűséges szolgák, kik parancsát pontosan végre is hajtották. Hogy a kampány kezdetén még demokrata szellő lengett a Burg körül, hogy harc közben feudális viharra változott át a demokrata fuvallom s hogy a választások egy generáció lelkét megrázták meg s vészes miazmákkal terítgették meg a levegőt, az oda fenn nem számít: a dynastiának pénz és korona kell, a töke, a latifundium programja éhes, a parasztválasztó pedig lelket, testet és minden mennybéli jussát oda adja 10—20 forintért, pár kilo busért és azért, hogy öt évben egyszer holtra igya magát. Ez a helyzet igazi kepe.

És e helyzetet változtatni aligha fogunk. A hatalom, a töke és a feudális nagybirtok feltéve fog örködni előjogi fölött, hűséges támogatóra talál az alkohollal mindenre kapható nyers tömegekben. Ami a helyzetet egyedül változtatni képes lenne: az általános, egyenlő és főleg titkos választói jog, annak befellegzett. 1906-ban mint semmi

más törvényjavaslattal meg nem előzhető és el nem odázható feladat volt megjelölve a trónbeszédben, mégis elárulták, ma említés sem fog esni róla a királyi leiratban és mi megmaradunk továbbra is szolgásgabban élő igavonói a féktelenkedő tőkének, a főúri nagybirtoknak, a művelt középosztály, a kereskedő, az iparos — mely osztály minden művelt államban joggal vezet — a töke és a nagy birtok heréi és a nyers tömeg nyomása alatt semmivé örlődik.

Ez ellen kell védekeznünk, a jogos önvédelem harcra készítet: mentsük meg, ami menthető.

Zemplénben a választás tisztán hatalmi kérdés volt: a kormány és az arisztokrácia harca a művelt középosztály ellen. Elbukniunk. Meczner Gyula főispán szállított az arisztokráciának és a kormánynak képviselőket, szállított azért, hogy ezzel a saját hatalmát és családjának fényét megalapozza: a felügyelő véresre verte a rabszolgát, hogy izletesebb falatokhoz jusson Fáraó kezéből. Elvűség, politikai következetesség nála, ki csak öt évvel ezelőtt a nemzeti ellenállás zempléni vezére volt, szóba sem jöhet, erkölcsi motívumokat sem igen vitt a harcba: szövetkezett emberekkel, kiket erkölcsileg csak nem is oly régen ő maga végeztetett ki, eszközeiben nem igen volt válogatós, csak célhoz vezessenek. És célját el is érte: Zemplén vármegye ma letörtén lábai előtt hever, a vármegye nyolc választókerületéből — Megyasszóról

nem beszélve — egyedül Sátoraljaujhely és a Középhegylja apró városai mertek szembe szállani hatalmával. A közigazgatás, a pénz, az alkohol itt is kezébe adták a győzelmet, de a dicsőség pálmáját a vele szemben harcba szállott demokrácia, a művelt középosztály intelligenciája vitte el. Mert pyrhusi győzelem volt csak, amit Meczner Gyula a sátoraljaujhelyi és az olaszliszkai választókerületben aratott, nem oly virág e győzelem, mit Meczner Gyula ő méltósága kalapjába tűzhetne.

És ez az a pont, a honnan kiindulva a harcot Meczner Gyula főispán ellen felvennünk lehet és felvennünk kell.

Mert Meczner Gyula főispán ellen a harcot fel kell venni. Parancsolólag követeli ezt Zemplén vármegye közérdeke: Zemplén vármegye főispáni székében oly ember, ki eszközeiben annyira nem válogatós, ki terveinek keresztül vitelére, a polgárság letörésére, oly emberekkel szövetkezik, kiknek homlokára — joggal-e avagy jogtalanul ő nekie kell legjobban tudnia. — Ő maga üttette rá hivatalosan a gyalázat bélyegét — helye nem lehet. Harcot — kiméletlen harcot — kell kezdenünk az ellen az ember ellen, kinek szeméi előtt cél gyanánt hosszú közéleti működése alatt nem annyira a közérdek, de mindenkor a maga és a „familia“ hatalmának erősítése lebegett csak.

Ki kell ragadni Sátoraljaujhely városát a Meczner főispán karmai közül és

GAZDÁTLAN LEVELEK.

— Választások után —

Sokan vannak abban a téves nézetben, hogy az ujhelyi választókerület függetlenségi-párti, úgy látszik ön is. Pedig lám bizony nem az. Ez a kerület az alkotmány viszályaitól óta — kivéve 1905-ben — soha nem választott függetlenségi képviselőt. (Matolay Etele bálközépi volt) s amikor — 1905-ben — Buza Barnát megválasztotta az olyan kivételes körülmények közt történt, amelyeknek a véletlen összetalálkozására talán a Halley üstökös keringési idejében sem számíthatunk, ami pedig hetvenhat esztendő, amint a csillagokba kukucsukálók állítják.

Ezelőtt öt évvel ugyanis a nemzeti fellángolás heve magával ragadta a lelkesebb hatvanheteseket is. De a párt táborába terelte a zsebpártiakat is, akik abban a hiszében voltak, hogy most a 48-as párt lesz a kormánypárt, így ők míg egyrészt megmaradhatnak kényelmes mame-lukságukban, ráadásul kuruczokodhatnak is minden riziko nélkül. Voltak tehát hathatós segédszervezetek.

A legnagyobb támogatást azonban a koalíció nyújtotta. S Andrassy Gyula szőlőskei tisztartója függetlenségi főkortes volt, Andrassy Sándor a velejteiket mozgósította. Gf. Károlyi László Vily felől támogatott, Br. Senyey Géza Csörgöt hozta be.

Herceg Windischgraetz Lajos pedig huszárelőadósodott.

Milyen hadállás volt az, s milyen volt azzal szemben a mostani! És ez még nem volt minden. Lássuk csak az akkori ellen-séget s hasonlítsuk össze a mostanival.

Akkor Tisza István gróf volt az ellenfél generálisa, akit sok mindenért érhet gáncs, de egyben se politikai se személyes ellenfelei sem vethetnek a szemére semmit, hogy t. i. erőszakoskodott volna, ellenkezőleg, ő csinálta az első tiszta választást Magyarországon, amibe bele is bukott.

Nos és most? Khuen, Jeszenszky, Meczner! Három kipróbált félelmes kortestalentum! És minő municio és menyi municio! X. ezer korona. Tejejen az egész hatalmi apparatus, amelynek kiméftelen felhasználása parancsoltatott Bécsből is, Budapestről is, az ujhelyi megyeházáról is le a kisbíróg.

Hát persze hogy 905-ben lehetetlenség lett volna nem győzni, amint most kikerülhetetlen volt a bukás.

Azért állítjuk tehát, hogy az ujhelyi kerület nem függetlenségi kerület, mert az a kerület, ahol a párt győzelmét csak az biztosíthatja, ha a más pártbeliek is támogatják és erős ellenfele nincsen, ellenben 362 szótöbbséggel honorálja a kormánypárti jelöltet, mihelyt a viszonyok változnak, az nem függetlenségi kerület. Az a függetlenségi kerület a szó valódi értelmében, ahol

Khuen, Jeszenszky, Meczner, ha a fejük te-tejére állának is (ami nem utolsó látvány volna) mégis pukkadozni kényszerülnének kudarcuknak miatta. Sajnos, hogy kevés akad.

Sátoraljaujhely maga, az már igenis, függetlenségi érzelmű város. Csakhogy a kerület választóinak körülbelül csak az egy-harmadát adja ki. A választók zöme pedig — értve ez alatt a falusiakat — háromnegyed részben míg egyrészt semmi ellentállást sem képesek kifejtetni a hatalmi pressióval és a lokális befolyásolhatósággal szemben, másrészt igen nyájasan fogadják a potyát mindama földi javakban, amelyek ilyen alkalmakkor a hatalom bőségszarujából potyogni szoktak. Most pláne ömlöttek.

Aki pedig azt hiszi, hogy az általános, titkos és községenkénti szavazati jog illetve választás nélkül ezeken az állapotokon változtatni lehet, az bátran pályázzhat a nemzetközi naivitási versenyen, ahol biztosan elnyeri a grand prix-et, természetesen két horribilis számarfűl formájában.

A kormánypárt azonban mérsékelhetné a diadalorditozását. Győzelme — hogy enyhén fejezzük ki magunkat — komisz volt a legkomiszabb között is. Mert itatni, etetni, vesztegetni, korteseket hizlálni — a más pénzéből — nem nagy virtus. Hogy törvénytiprással is jár — igaz, de azt se veszszük különösen zokon, mert a megszokás közömbösekké tett. A tiltó törvény külön-

nem szabad megengednünk, hogy egy oly szép multu város, mint Sárospatak, a „familia“ prédájául essék.

Sátoraljaujhely és Sárospatak város intelligenciája állott egyedül a jelen választások alatt merészen szembe a Meczner Gyula súlyos hatalmával, e két város és a Középhegylja intelligenciájának kell csatasorba állani s felvenni a harcot a vármegye és a város tanácstermében Meczner Gyula és zsoldosai ellen.

Dókus Gyula ünneplése.

Többször tettünk már e lapok hasábjain említést azon mozgalomról, mely a jegyzők körében Dókus Gyula alispánnak ez év szeptember hó 6-án bekövetkezendő negyven éves szolgálati évfordulójának megünneplése céljából megindult.

Haraszthy Vince a vármegyei jegyzői egylet elnöke ez alkalomból a következő körlevelet intézte a községi jegyzőkhöz:

KEDVES BARÁTOM!

A zemplénavármegyei községi és körjegyzők egylete a folyó év január hó 26. napján tartott gyűlésében elhatározta, hogy szeretett alispánunk, Dókus Gyula úr ömeltőségének a f. évi szeptember hó 6-án bekövetkező negyven éves szolgálati évfordulóját méltóan megünnepli. Az ünnepély tervezetének elkészítésére ez alkalommal kiküldött bizottság tervezetét a f. évi március 31-én tartott egyleti gyűlés elé terjesztette s a közgyűlés a beadott javaslatot részben magáévá tévén:

Dókus Gyula alispán ur ömeltőségének a vármegye szolgálatába való lépésének 40. évfordulóját a következőképpen határozta el megünnepelni.

1. Dókus Gyula alispán nevére alapítványt létesít, melynek kamatait egy zemplénavármegyei jegyzőnek tanulmányában jó előmenetelt tanúsító gyermeke, illetve arvéja fogja élvezni.

2. A vármegye minden jegyzője a f. év augusztus havában a községi képviselőtestületek elé Dókus Gyula alispán üdvözlése iránt indítványt terjeszt elé, az ez alapon hozott egyöntetű határozatok egybe-

kötetvén, a jubileum napján tartandó jegyző egyleti közgyűlésen fognak a jubilánsnak átadatni.

3. A 40 éves évforduló napján, szeptember hó 6-án, a zemplénavármegyei jegyző egylet közgyűlést tart, a közgyűlésre a vármegye összes tisztviselőit és m. b. tagjait meghívja s e közgyűlésen Dókus Gyula alispánt díszszónoklattal tiszteli meg.

4. A közgyűlés után Dókus Gyula alispán tiszteletére társasvacsorát rendez.

Elhatározta végül — feltételesen a gyűlés eredményétől — a közgyűlés, hogy ez alkalommal Dókus Gyula alispán urai egy ezüst babér koszorúval tiszteli meg, e babér koszorú minden egy-egy levelén a jelenleg tényleg szolgáló és nyugdíjazott jegyzők nevei lesznek rávéve.

Dókus Gyula kiváló egyénisége és önmagunk iránt tartozó kötelesség odahatni, hogy ez ünnepély fényes és sikerült legyen.

Kedves barátom!

Dókus Gyula alispán ur 40 éve szolgálja híven és önzetlenül Zemplén vármegye közérdekeit s nekünk jegyzőknek mindenkor jóakaró támogatónk s atyánk volt: csak önmagunkat tiszteljük meg tehát, ha az ünnepély fényén munkálkodunk, s ez annál könnyebb, mert nincs e vármegyében senki, ki lelkesedéssel és örömmel ne járulna ahoz, hogy ez ünnepély minél sikerültebb, minél fényesebb legyen.

Hiszszük, hogy e felhívás úgy a községi és körjegyzők, mint a vármegye közönsége körében kellő visszhangra talál s a jegyzők és a vármegye közönsége vállalva fognak munkálni azon, hogy az ünnepély minél fényesebb legyen s Dókus Gyula alispán neve minél méltóbban legyen örök időkre megörökítve.

Városi közgyűlés.

Sátoraljaujhely város képviselőtestülete e hó 9-én, csütörtökön, tartotta havi rendes közgyűlését. Az érdeklődés, melylyel a város atyák a város ügyei iránt viseltetnek, valóban kritikán aluli. A gyűlés elején a polgármesteren kívül négy tisztviselő, három városatyá és négy hírlapíró volt jelen, mire a polgármester satirikusan meg is jegyezte, hogy ha a sajtó képviselői nem lennének itt, üres lenne a terem. Később kezdettek szállingózni a városatyák, a gyűlés végén lehettek vagy huszonhárom. —

ben is számság ott, ahol annak a hatalom esavarja ki a nyakát s ráadásul még dicsőhimnuszokat is bög hozzá. Az ijesztgetés is régi sablonos fegyvere a hatalom nyomorult arzenáljának. De hogy akkor, amidőn a befolyásolható választókra reá uszított kortesbrávók oly módon remekeltek, hogy 362 szótöbbséget csikartak ki — mi szükség volt arra a bandita dőlésre is, hogy az ellenzéki jelöltre való szavazás gyanújával terhelt gyártelepi munkásokat a választás napjára hazug ürügy alatt elküldjék s öt évben egyszer gyakorolható polgári jogukat kobozzák el — erre a kérdésre csakugyan bajos tiszta magyar szóval felelni.

Caligula császárról olvashatjuk, hogy megirigyelvén a gladiátorok dicsőségét, maga is kirukkolt a porondra. Persze tetőtől talpig vértetetten, kezében élesre fent acéllal. A germán fogoly pedig, a nyomorult császár ellenfele, mezítelen volt, kezében egy ujnyi hosszú ólomkarddal, aminővel a római gyermekek játszani szoktak. Mikor aztán az egyenlőtlen küzdelem a császár diadalával (!) véget ért, az áldozat véréből párolgó kardot kérkedve emelte magasra a bihoros hóhér és provokálta a bérenczek tapsát. Ilyen volt a kormánypárt győzelme is, megtapsolhatja a szolgálhad.

Kérdi ön, mi lesz most aztán az általános választói joggal?

— Az általános stb. választójognak egyelőre befellegzett. Két tényező akarta ugyanis. A császár, aki hatalmas és a demokrácia, aki erőtlén. De a császár a mostani választójoggal is elérte a célját, a mindent megszavazó s minden nemzeti törekvés iránt közömbös többséget. Neki tehát nem sürgős a dolog. A demokrácia pedig nálunk még csak kialakuló fényen van, annak az akció képessége ezidőszerint azt a fontos sőt életkérdést képező reformot meg nem valósíthatja. De más baj is van. A nemzet beleunt a meddő küzdelembe. Bekövetkezett a lázas állapotot felváltó visszahatás. Bécs jól számított, mint ahogy rendszeren jól számít, amikor a magyar szalmalángot annak tartja a mi. Ellenben a kuroczok és méginkább a műkuroczok — a francis kanusok — azt hitték, hogy fenékig tejfel, hogy némely ártatlan fenegyerekeskedéssel — persze csak a szájkaszkodásban — a népszerűséget állandósíthatják a nélkül, hogy mélyreható demokratikus átalakító munkához kellene látúniok. Ők ravaszkodtak a császár előtt, amikor pörére vetkőztek összes kurucz zafrangjaikból, csak hogy élni, — még pedig jól élni — hagyja őket, ravaszkodtak a feudális arisztokratia, — a minden igazán nemzeti szükségletet képező haladás esküdt ellenségei előtt is, ahol a „történelmi jogok“ bajnokaiként szerepeltek, a néppel aztán nem törődtek. Bánták is ők a szoci-

Közöttük ott láttuk Buza Barnát, Waller Aladárt, Landesmann Miksát, Friedmann Lajost, Réz Gyulát, Reichard Arminit, Roth Bernátot, Roth Mórt, Klein Andort, dr. Lichtenstein Jenőt, Schweiger Markuszt, Kapu Gyulát, Fejes Istvánt.

A tárgyszózat sovány és érdektelen volt; az előadók egyhanguan darálták le referádáikat s a képviselőtestület vita nélkül szavazta meg avagy utasította el a tanács avagy a pénzügyi bizottság javaslatait.

Az állami iskolai gondnokság kérvényét az iskolának vízvezetéki vízzel való ellátása iránt elfogadták s a vízdíjak megtérítését a közoktatási kormánytól fogják kérni.

Deutsch Salamon, a „Vörös Ökör“ egyik bérője 1409 korona bérhátrálékkal adós maradt s az összeget behajthatatlanság miatt le kellett írni. Vizsgálatot rendelt el a képviselőtestület annak megállapítása iránt, hogy kit terhel a felelősség a várost ért veszteség miatt.

Gálos Elemér kérvényét jutalmazása, illetve napidíjainak felemelése iránt elutasították, ellenben Simsa Ödön közigazgatási gyakornok 600 korona évi személyipótlékát újból megállapították.

A hivatalnokoknak 100 korona évi lakbérét 200 koronára emelték fel.

A tüzőtők havi 50 korona fizetését 10 koronával javították.

A pénzügyi bizottság beadványt intéztek a városhoz, hogy a náluk elhelyezett városi pénzekért 4, legfőlebb 4-05 % -os kamatnál többet fizetni nem hajlandók, a képviselőtestület utasította a polgármestert, hogy az intézetekkel személyesen tárgyaljon.

A városi tisztviselők drágasági pótlékát a következő negyedévre újból megszavazták.

Vitát — még pedig érdekes és tanulmányos vitát — keltett Székely Elek és társainak Csoltkó József gazdasági felügyelő megjutalmazása tárgyában beadott indítványa. Csoltkó József ez évben tölti be 25 éves szolgálati idejét. Székely Elek és társai el alkalomból megjutalmazni óhajtották Csoltkó József hasznos és hűséges szolgálatait. A pénzügyi bizottság honorálta Székely Elek és társai indítványát, ellenben a képviselőtestület Csoltkó Józsefnek pár év előtt lefolytatott fegyelmi ügyeire visszaemlékezve dr. Buza Barna és Fejes István értékes felszólalásai után egyhangulag elutasította a beadott indítványt. Mi az ügygyel — dr. Reichard Salamon egy nagyon emberj megjegyzésének nyomása alatti — foglalkozni nem akarunk, de Székely Elek-

ális reformokat! a nép arra való, hogy orditozzék, főleg hogy éljenzen és segítse hatalomhoz a strébereket. Innét van; hogy egyetlen programbeszédet sem olvastunk, amely a radikális birtokpolitikával, a kötött birtokok polip karjainak lemetszésével, a bizonyos kvantumú latifundiumok kisajátítás mellett való kényszer parcellálásával, a legelőjétől megfosztott nép bajának törvényes uton való orvoslásával, a holtkézen lévő óriási — ezidőszerint a legpocsékabb gazdálkodás mellett holt tőkét képező — birtokok bérbeadási kényszer utján való hasznosításával foglalkozott volna. Mert tisztelt honyhazaffiak, ezek volnának ám az igazi reformok — ezek volnának ám a valódi, a nemzetet talpra állító, az Amerikába való kivándorlás folytonos veresztését megszüntető, a fokozódó termelés által az ipart, kereskedelmet a pangásából életre keltő reformok, nem a kortesérdekből előranciaált s az alkudozásnál az ugynevezett nemzetvezér által a császári ügy biztosítása végett kivihetetlennek deklarált külön hadsereg és külön bank, amelyekről jól tudja minden kérkedő, hogy csak a császárral való összekülömbözést idézhetik elő, a nyomában járó felfordulással, amitől csak a zavarosban halászó stréberék hiznak meg, de a nép sorvad tovább, vagy veheti kezébe akár a vándor, akár a koldusbotot.

ben lehetne amnyi tapintat, hogy ne hozná kellemetlen helyzetbe ilyes indítványokkal a képviselőtestületet és főleg pártlíveit.

A gyűlést a polgármester, a tárgysorozatot teljes kimerítése után, 5 órakor zárta be.

HIREK.

— Nyomdánk betűanyaga teljes egészében csak a mai napon érkezett meg, lapunk megjelenésében ez egy kevés késedelmet okozott, de okozta azt is, hogy lapunk mai kiállítása még némi kívánnivalót hagyott fenn. Nyomdánk a jövő héttől azonban teljesen üzembe lép s lapunk pontos és kifogástalan megjelenése e naptól kezdve biztosítva van.

— Vármegyei közgyűlés. Zemplén vármegye törvényhatósági bizottsága Meczner Gyula főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott ma délelőtt. A gyűlés tárgysorozata az őszi nagy gyakorlatok alkalmából kifolyólag a király fogadásával összekötött előintézkedések megtétele volt kitűzve. A varannói, homonnai, mezőlaborci és sztrópkói járásek rossz karban lévő utainak megfelelő helyreigazítására közel 500 ezer koronát kért az alispán s a közgyűlés az esetre, ha a kormány az összeget rendelkezésére bocsátja meg is szavazta. Ellenben marad minden úgy amint van. — Sztrópkó nagyközség utcáinak, tereinek rendezése, világítása a tűz- és személyi biztonság fenntartása 30.000 koronát igényel. Ez összeg szintén államsegélyből lesz fedezendő, de a legszükségesebb kiadások utalványozására már most is felhatalmazást kér az alispán, mit a közgyűlés meg is adott. A gyűlésen mintegy 40 bizottsági tag vett részt.

— Jegyzői értekezlet. A tokaji járás jegyzői egylete e hó 15-én délelőtt 9 órakor értekezletet tart melyen, a Tokajban e hó 25-én a jegyzői gyűlést követő táncmulatság tervezetét készítik elő.

— Fáklyásmenet. Ujhely város függetlenségi érzelmű polgársága hatalmas fáklyásmenetet rendezett vasárnap este a választáson kisebbségben maradt képviselőjelöltje dr. Buza Barna tiszteletére. A menet az ugvári pinczék mellől indult ki s a hosszúlázi lovasbandérium vezetésével cigányzene hangjainál vonult végig a Kazinczy utcán a függetlenségi kör elé hol a Hymnusz el-éneklése után Domján Elek ág. ev. lelkész üdvözölte a függetlenségi választópolgárok nevében Buza Barnát. Buza válasza után a menet a Rákóci-utcán a Kereszt-térig vonult, itt kioltották a fáklyákat s a tömeg a legnagyobb rendben szétoszlott. Este a „Vadászkürt” helyiségében társasvacsera követte a fáklyásmenetet.

— A közigazgatási bizottság gyűlése. Zemplén vármegye közigazgatási bizottsága június havi közgyűlését hétfőn — e hó 13-án — délelőtt 9 órakor kezdődőleg tartja meg.

— Jegyző választások. A mádi adóügyi jegyzői állásra — más pályázó nem lévén — Rádely Dezső okl. jegyzőt választotta meg e hó 4-én egyhangulag Mád város képviselőtestülete. — Az újonnan rendezesített sátoraljaujhelyi adóügyi jegyzői állásokat ugyancsak e hó 10-én töltötte be Ujhely város képviselőtestülete. Tizenkét pályázó közül egyhangulag Kelemen Miksa és Marton Elek okleveles jegyzők választották meg, kik helyettesi minőségben már több mint egy éve látták el csekély díjazásért az ez állással járó teendőket.

— A „Sátoraljaujhely” sajtópere. A „Sátoraljaujhely” múlt év augusztus hó 16-án megjelent 33. számában szóvá tettük azon támadást, melyet Zemplén vármegye közigazgatási bizottságának múlt évi augusztus havi közgyűlésén gróf Mailáth József és báró Sennyey Miklós — amint az később beigazolást nyert, minden jogos alap nélkül — intéztek az államépítészeti hivatal főnöke, Hönsch Dezső műszaki főtanácsos ellen. A közlemény kapcsán, illetve ahhoz fűzve, rövid kivonatban leadta lapunk Bogyay Zsigmond sárospataki birtokosnak a sárospatak-karádi ut és a sárospataki vashíd építésére vonatkozó egy cikkét. — Hönsch Dezső műszaki főtanácsos ez utóbbi cikk s az ahhoz fűzött megjegyzések miatt sajtópert indított lapunk felelős szerkesztője illetve a közlemény szerzője ellen. E hó 10-én tartották meg ez ügyben a főtárgyalást a kassai esküdtbíróóság előtt. Lapunk felelős szerkesztője arra való hivatkozással, hogy ő a közleményt a Bogyay Zsigmond kéziratából csak kivonatolta, de magáéval soha nem tette, s most meggyőződött arról, hogy a közleményben foglalt vádak minden alapot nélkülöznek, amint lapjában az ügyre vonatkozólag egy ízben már elégtételt adott a megtámadott főtanácsosnak, ma is hajlandó erre. Bogyay Zsigmond, a közlemény szerzője beösmervé adatainak helytelenségét, kijelentve, hogy cikkének éle nem is Hönsch Dezső ellen irányult, bocsánatot kért a megtámadott műszaki főtanácsostól. Az elégtétel módját úgy Hönsch Dezső, mint a közvédat képviselő-kir. ügyész elégségesnek ismervén el. az ügy békés uton nyert befejezést. Hönsch Dezső dr. Szirmay István megyei főügyész kíséretében jelent meg a főtárgyaláson, Bogyay Zsigmondot dr. Buza védte.

— Szakosztályi ülés. Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesületének szőlészeti és borsaszati szakosztálya legközelebbi ülését f. hó 15-én a rendes szokástól eltérően nem délután, hanem reggeli 8 órától kezdődőleg tartja meg.

— Házasulandó lányok kivándorlása. Londonban előkelő angol államférfiak védnöksége alatt egylet alakult, melynek célja férjhez menendő leányoknak megkönnyítenie az angol gyarmatokra való kivándorlást. Az angol gyarmatokon ugyanis igen sok a házásra vágyó férfi, de kevés a lány. Europai uraságoktól elhanyagolt lányok tehát az oceánaton át hajózhatnak a házasság révébe. Nem fog ártani ha leányaink angolul tanulnak.

— Öngyilkos szerelem. Kassáról értesítik lapunkat, hogy ott a város egyik legszebb, legcsinosabb leánya vetett véget e hó 9-én egyetlen levorlövéllel fiatal életének. Tetlák Paula a dohánygyári főgépész szép leánya csütörtökön délelőtt tíz órakor browninggal halántékra lötte magát és szörnyet halt. A szép Paulával egy izben már sokat foglalkoztak a kassai szövívők. A fiatal leány két évvel ezelőtt jegyben járt egy fiatal emberrel, akit a szülei szemeltek ki a leánynak, de akit a leány nem szeretett. Tetlák Paula szíve egész szerelmével egy fiatal hadbírójelölt felé fordult, aki viszonozta is a szerelmét, de ez a házasság nem jöhetett létre, mert az esküvő napján a leány eltűnt. Levelet írt az apjának, amelyben tudatja, hogy nem akar a szülői által kiválasztott völegényhez menni, mert csak a hadbírójelöltet szereti és másé nem lesz soha. A szegény szerelmes leány be is váltotta szavát. Akkor elsimult az elmaradt esküvő körüli botrány és a leány szerelmébe a szülők is beletörődtek, mint változhatatlanba. Most azonban ennek a szerelmnek is vége szakadt, mert a fiatal ember elhagyta a szegény leányt, aki nem tudta belenyugodni sorsába, aki nem tudta

elfeledni szerelmesét és boldogtalanságában a halálba vágyott. Csütörtökön délelőtt bezárkózott szobájába, leveleket írt, majd a szerelmesétől kapott browning-pisztollyal halántékra lötte magát. A lövésre berohantak a szobába hozzátartozói, akik a szoba padlóján találták a szép leányt holtan. A boldogtalan szerelmes leány tragédiája Kassán általános részvételt keltett.

— Schauman Gyula gyógyszerész gyomorsója több mint 30 év óta, mint dietikus készítmény a legjobb hírnevének örvend, amit számos elismerő oklevél igazol. Előnyösen és megbízható hat az emésztési folyamatnál, gyomorban, savképződésnél felbőfögésnél stb. úgy, hogy ez mint legregibb háziszor, nagy elterjedtségnek örvend. Előnyös hatását, racionális összetételének köszönheti. A kényelmesebb és kellemesebb felhasználás végett Schaumann gyógyszerész a gyomorsón kívül gyárt még gyomorpasztillát is, mely a gyomorsónak hatásával teljesen egyenlő. Az ára minkét készítménynek ugyanaz, mint eddig: 1.50 korona dobozonként.

— A Nagyszebeni Földhitelezet előnyös törlesztéses kölcsönt nyújt házakra és földbirtokokra. Bővebb felvilágosítás Dr. Burger Jakab sátoraljaujhelyi ügyvéd urnál kapható.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

F. Nagymihály. Nincs rektifikálni valónk, amit Andrassy kassai visszavonulásáról, nagymihályi fellépéséről lapunk egyik előző számában megirtunk. Véleményünkkel egyébként nem állunk egyedül. Az „Ujság” abban az időben Andrassy le- és fellépéséről a következőleg emlékezett meg:

„Ad vocem Kassa. Mindenkor örömmel elismertük, hogy Andrassy Gyula grófot összes cselekedeteinek megítélésénél az elvek magaslatára kell helyezni. Ezért szinte nehezünkre esik a kassaiakhoz intézett bucsulevelével a mindennapi földi lét profán szempontjából enyelegnünk. Ha Andrassy Gyula gróf kimondván bucsulevelében azt, hogy a kassai jelöltséget nem vállalja, mert érzi, hogy építeni nem tud, rombolni pedig nem akar, ha tehát e bus önvalomás konzekvenciájának a teljes visszavonulását választja, meghatva olvassuk bucsusorait és még őszinte sajnálkozásunk is kísérné a remeteségembe. De hát abból, hogy bus önvalomása után stante pede elfogadta a nagymihályi kerület jelöltségét, nálunk rosszabb máju emberek és lapok nem ok nélkül sejtik azt, hogy választási költség szempontjából Nagymihály, neve dacára, csak kismiska Kassához képest.”

K. Szerencs. Nyomdai zavarok miatt cikkét mult számunkban nem adhattuk, ma pedig már idejét multa. Cikkének tartalmával egyébként mindenben egyet értünk. Bernáth Béla a mi szemünkben sem az, aminek őt a mádi választókerület agrár-clerikálisai hirdetik, s megfoghatatlan az a lethargia, mellyel a kerület demokratái Bernáthtal szemben viselkednek. A multrol ne beszéljünk, de a jövő a mi kezünkben van. Szerencs ma a mádi választókerület legnépesebb és legintelligensebb városa, járjon tehát elől a demokrácia útján. Kitaró munkával szervezni kell a demokrácia pártot elsősorban Szerencsen s majd a vidéken is, nehogy a jövő választás ismét készületlenül találja. Cikkeit és tudósításait mindenkör szívesen vesszük.

Gazdátlan levelek. Gratulálunk. Folytatásait kérjük.

Kiadótulajdonos: ILLÉSHÁZI ENDRE.

Schön Sándor és Barna D. Sátoraljaujhely

Női divatkelmék.

Menyasszonyi kelengyék és szőnyegek áruháza.

Nyári idényujdonságok.

Buchner Béla sodrony-szövet, ágybetét, drótkerítések, vas- és rézbútor gyára, lakatos áru és galvanizáló telepe **Kassa,** e szakmabeli cikkek legelőnyösebb beszerzési forrása. — Kérjen árjegyzéket.

Illésházi Endre saját termései tokajhegyaljai mádi szamorodni borait literenkint 90, 80 és 65 fillérért árulja csakis gönczi hordókban. **Asszú borok** félliteres butellákban 5, 4 és 3 koronáért kaphatók.
Cím: Sátoraljaujhely.

LÁSZLÓFI II.

szabőzlet és gyapjuszövet raktára
SÁTORALJAUJHELYBEN.

A nyári időnyre készít **finom angol szövetekből** mérték szerint:

Felöltő	— — —	25 frt-tól feljebb
Saccó öltöny	— — —	22 frt-tól
Jaquet öltöny	— — —	35 frt-tól
Ferencz József öltöny	— — —	40 frt-tól

Kívánatra bármikor kész a megrendelések felvételére kellő mintákkal ellátva utazni. — Művészies szabás.

Kívánatra vidékre mintát s árjegyzéket díjtanul küld.

ILLÉSHÁZI ÉS TÁRSA

„SZABADSÁG“ KÖNYVNYOMDA

SÁTORALJAUJHELY, Petőfi-utca 5. sz.

Tisztelettel értesítjük Zemplén vármegye és Sátoraljaujhely város közönségét, hogy Sátoraljaujhelyben, Petőfi-utca 5. szám alatt, (a pénzügyi palotával szemben) a mai kor igényeinek mindenben megfelelő nagyobb szabásu

KÖNYVNYOMDAI VÁLLALATOT

létesítettünk, ahol minden nyomdai uton előállítható munkákat, u. m.: hírlapokat, iskolai könyveket, folyóiratokat, zárszámadásokat, kereskedelmi nyomtatványokat, levélpapírokat, borítékokat, számlákat, levelezőlapokat, bármily alakú és nagyságú falragaszokat, közgyűlési, bál- és lakadalmi meghívókat, eljegyzési értesítéseket stb. izléses és pontos kivitelben készítünk.

➡ Ügyvédi valamint községi és körjegyzői nyomtatványokból nagy raktárt tartunk. ➡

„SZABADSÁG“ KÖNYVNYOMDA
ILLÉSHÁZI ÉS TÁRSA.

Alapítási év 1812.

Bradovka Gyula

ujjonnan berendezett kelmefestő, vegytisztító- és gőzmosógógyárában

Kassa, Klobusitzky-utca 4.

tavaszi női- és férfi-ruhák, csipkefüggönyök stb. kiváló szépen és gyorsan vegyileg tisztíthatnak és festetnek.

Gallér-, kézelő- és fehérmű mosás!!

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöztetnek.

Telefonszám 360. Telefonszám 360.

Zemplén-Ladamóci Mész- és Agyagipar

Részvénytársaság

== SÁTORALJAUJHELY. ==

Ajánljuk

a t. építő, építész és mészkereskedő urak szíves figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I-ső RENDŰ

DARABOS MESZET,

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket fölülmulja.

Levélbeli megkeresésre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Zemplén-Ladamóci Mész- és Agyagipar részvénytársaság.

Sürgöncim: Mésztársaság, Sátoraljaujhely.
Telefon-szám: 32.

Legjobb gyártmányú gramophonok és lemezek

kényelmes részletűzésre is kaphatók

Grossmann H. Sámuel

órás és ékszerész

Sátoraljaujhelyben, Rákóczi-utca 8. szám a.

Scala, Lyrophon, Da'Capo lemezek

ára darabonként 3 korona 20 fill.

Választékkal szívesen szolgálók.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölk.

Salgótarjáni köszénbánya részvénytársulat

széntermékei szobafűtési és ipari célokra

Klár és Neuman

cégnél

Sátoraljaujhely

rendelhető meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács-szén és koksx valamint porosz brikett kapható.

Hirdetések

Jutányos áron felvételnek

kiadóhivatalunkban

Sátoraljaujhely Petőfi-u. 5.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult gyomorsót, Schaumann gyógy-szerésztől Stockerauban.

Aki szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését, használja a Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes és kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára társolyonként 3 phiolával a 10 gyomorsó-pasztillával Kor. 1.50. Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésnél — utánvétel — Schaumann gyógy-szerész Stockerau-ban. Kapható minden gyógyszerertárban.